

Віталій Цимбалюк,

доктор юридичних наук,

старший науковий співробітник,

професор кафедри галузевих юридичних наук

Кременчуцького національного університету

ім. М. Остроградського

<https://doi.org/10.37374/2019-35-15>

УДК 340

Чи є Сократ науковцем і освітянином за публічним правом України?

*Правильні дії виходять лише із правильних знань.
Сократ*

Цю публікацію пропонується розглядати у контексті продовження наукових дискусій, що були запропоновані редакцією журналу «Публічне право», за темою «Сучасні проблеми інформаційного права», а також за темою «Сучасна теорія права: поєднання академічності та креативності» [1].

У порядку постановки проблеми у загальному вигляді звертається увага на те, що в Україні, як і за кордоном, періодично виникають дискусії стосовно реформ чи модернізації науково-освітньої сфери. У новітній історії України виникло сакраментально питання: якщо в країні стільки розумних, освічених людей, то чому вона з країни, яка успадкувала на початок проголошення суверенітету у 1991 році, досить розвинуте технологічно промислове виробництво, опустилася до найбільш розвинутих країн не тільки в Європі, але і світі? За сутністю Україна за науковим і технічним по-

тенціалом була доведена із країн, так званого «першого світу» до стану країн «другого», а від нього – до «третього» світу.

У перші роки незалежності фактично розширилися інноваційні можливості економічного зростання, зокрема, збільшилася кількість вищих закладів освіти та наукових установ (у порівнянні з колоніальним часом її у минулому). На перший погляд конституційно і на рівні спеціального, науково-освітнього законодавства створені були публічно-правові умови, щоб Україна впевнено трималася у числа найбільш розвинених країн «першого світу». Однак сталося все навпаки: виникали різні суспільні кризи, що рухають Україну не до процвітання, і навіть не до «країн другого світу», а вже до відсталих, у числі країн «третього світу».

Мета цієї статті – висвітлення окремих результатів багаторічних

досліджень інституційних складових науково-освітнього права як підгалузі спеціальної частини інформаційного права, що базується на положеннях його загальної та особливої частин. Акцентується увага на окремих питаннях розуміння завдань державної політики, а від цього публічно-правового адміністрування та регулювання науково-освітньої сфери України.

Образно викладення результатів дослідження проблематики було публіцистично визначено у ключовому питанні: чи можна вважати Сократа науковцем і освітянином за сучасним публічним правом України? Життя і смерті Сократа у стародавній Греції, у порівнянні із сучасністю, демонструє, що він несе за собою, через тисячоліття, вічний, цивілізаційний тягар проблем людства: відношення суспільств, держав до освіти, науки, науковців та освітян як базису існування країн, націй.

Теоретико-методологічна складова дослідження була сформована на наукових працях таких вчених-правознавців як: О. М. Бандурка, Ю. В. Баулін, М. І. Іншин, О. Л. Копиленко, О. М. Костенко, О. В. Петришин, П. М. Рабінович, А. О. Селіванов, О. В. Скрипнюк, С. Г. Стеценко, Ю. С. Шемшученко та інших.

Концептуальні положення дослідження були визначені на основі праць таких науковців як: О. Ф. Андрійко, І. В. Арістова, М. О. Баймуратов, Ю. Г. Барабаш, А. І. Берлач, Ю. М. Бисага, Ю. П. Битяк, О. С. Дугенець, А. М. Колодій, В. В. Костицький, Я. В. Лазур, В. В. Лемак, О. М. Литвинов, Д. М. Лук'янець, В. П. Мікулін, В. Я. Настюк, В. І. Олефір, О. П. Орлюк, С. В. Петков, Д. В. Приймаченко, М. В. Сідак, В. Я. Тацій, М. І. Хавронюк, М. Я. Швець, А. Є. Шевченко, Н. М. Ярмиш та інших.

Окремі теоретично-правові положення теми дослідження були визначені на основі праць таких науковців як: М. В. Загірняк, В. В. Лок-

тіонова, В. А. Ліпкан, О. І. Максак, А. А. Митник, І. І. Митрофанов, О. В. Плескун, Т. Б. Поясок, Д. І. Сирота, В. Ф. Сіренко, В. Л. Скрипник, Т. М. Слободяник, Ю. В. Шеляженко та інших.

Виклад основних результатів дослідження пропонується розпочати з того, що історія України та інших країн свідчить, що корінь зла відношень суспільства, держави до науковців і освітян приховується у відповіді на питання: чому певний час у суспільстві починають домінувати агресивно активні нерозумні, недалекоглядні, і навіть невігласи? А звідси – чому вони не освічені, навіть і тоді, коли мають документи про вищу освіту? Особа може мати багато документів про різні види, форми, рівні, ступені освіти, може багато і тяжко працювати, але при цьому не завжди може вважатися освіченою чи хоча б – просвіченою.

У сучасному будь-якому високо інтелектуальному суспільстві освіченим вважають лише того, хто може досягти успіху у житті, бажаного для себе рівня благополуччя, добробуту і вже потім створює благополуччя, добробут для своєї родини, суспільства, країни свого походження, держави. А найбільш освіченими визнаються ті, хто після створення добробуту, благополуччя своєї країни, ще створює і благо для всього людства, чи принаймні для більшої його частини.

Нерідко виявляється, що соціально успішна людина, науковець чи освітянин, не завжди має всі, визначені у нормативно-правових актах органів публічної влади рівні, ступені тощо формально визначеного навчання. Це наштовхує на думку про існування іншої парадигми сутності освіченості, так званої, природної здатності до освідчення чи просвічення, навчання. Його ще визначається у окремих релігіях як Божественного провидіння. В науці таких називають творцями, геніями.

Отже виникає питання: чи варто органам державної влади надто дета-

льно нормативно урегульовувати здобуття людьми всіх видів, форм, рівнів, ступенів навчання через освіту? Звідси наступне питання: яка має буди державна науково-освітня політика? Традиційним збудником цих питань, як правило, є наслідок відношення можновладців до науково-освітньої сфери країни. З цього виникає знову питання: чому у політиків, можновладців до науки і освіти сформовано уявлення про науку і освіту як чогось такого, що є затратним тягарем для державного бюджету? Логічне і наступне питання: чому від науковців та освітян органи державної влади вимагають більших і кращих результатів їх роботи, як від розумних, проте чомусь вважають, що платити науковцям та освітянам слід як... ну, за «залишковим принципом»? Перелік питань можна продовжувати довго. Але факт залишається фактом, з ознаками закономірності: сповільнення розвитку науки знаходить відображення у освіті; а від них – сповзання до стагнації у виробленні масових матеріальних благ суспільства; збідніння країни, що екстраполюється негативно і на безпеку держави за всіма її сегментами, набуваючи ознак загроз Національній безпеці.

За результатами дослідження було визначено, що науково-освітню сферу слід умовно розглядати у єдності двох умовно автономних складових, що в практиці і, відповідно теорії мають назви: наука та освіта, як взаємопов'язані об'єкти інформаційної діяльності. Хоча за своєю сутністю наука є проявом освіти, переважно на здобутій раніше інформації, у розумінні її формалізації теорією для практики як знання. Діалектика знань знаходить прояв у тому, що раніше не відомі для широкого загалу суспільства дані, через окремих індивідів, їх особливу природну розумову (інтелектуальну) здатність аналітичного чи евристичного мислення стають загально відомими і таким чином розглядаються збудниками покращення добробут не тільки

окремих людей, а й їх спільнот, суспільства, нації, країни, держави. І лише після того знання, з часом, набувають загально доступних благ для всього людства, визначаючи його прогрес, у цивілізаційному розвитку.

Умовна відмінність науки і освіти, як складових економіки суспільства визначається тим, що нові знання в освіту переходять саме від науки, що селекує те, що називається як традиційне знання, отримане у процесі проб і помилок із практики. Прогрес науки визначається тим, наскільки теоретичні знання проб «очищуються» від помилок, їх повторення у наступній практиці. Наука формалізує нові знання і створює умови для масового їх передавання від покоління до покоління людей, освідчуючи спочатку окремих фахівців (посвячених), створюючи таким чином базис для наступного масового, суспільного інтелектуального росту. Але спочатку все йде від розвитку окремої людини як творця до інших людей – відтворювачів знань, для задоволення вже їх суспільно-корисних потреб, інтересів у добробуті. Коротко це знаходить формалізацію у народній мудрості: бідними є ті, хто нерозумні. Не розумні – то є прояв особистісної неосвіченості, або недосвідченості людини, що множитья у суспільстві, стає його домінантою, або/та не рідко – проявом невігластва у вигляді ідеотократії у державі.

Враховуючи визначені обмеження для викладення матеріалів дослідження, пропонується перейти від філософських, методологічних роздумів про науку і освіту до спільних для них практичних, конкретних ознак виміру, як об'єктів (предметів) суспільних відносинах. Наукові розвідки практики, зокрема історії розвитку науки і освіти свідчить, що на певному історичному етапі існування людей, у різних країнах-цивілізаціях, наука і освіта виділяються в умовно окремий прояв суспільно-корисного промислу окремих індивідів, їх спільнот. При цьому освіченість розумі-

ється не тільки як наявність у індивіда якогось паперового документу від певної бюрократичної структури що видає такі документи, яка уповноважена на це якоюсь вищою за рівнем організацією державного управління. Такий документ є свідченням лише того, що той, хто його має пройшов за певним стандартом (переважно бюрократично визначеним), у певному просторі і часі та колу осіб, курс навчання (научання), за певною програмою комплексу раніше формалізованих наукою знань. З далекого минулого, у суспільстві збереглися традиції визначати освіченість людини за приналежністю її до певної школи научання без документального засвідчення. Якість такого научання визначається за принципом прояву, що формалізований у народній мудрості: птаха пізнають за пір'ям, а людину за мовою. Існує легенда, що цей принцип, як афоризм, авторизують за словами Сократа: «зговори, щоб я тебе побачив».

У контексті теми пропонується звернути увагу, що багато хто із відомих у історії стародавньої Греції державних діячів визначалися як учні Сократа (якого більшість науковців та освітян знають і нині). При цьому бюрократичні питання научання (освіченості) учнів Сократа (як й інших засновників філософських, наукових шкіл) визначалися без надання ним якихось письмових документів. Та й не збереглося у архівах свідчень, що Сократ мав якісь письмові довідки, що він був учнем когось іншого. В історії науки також не збереглося письмових відомостей про те, що свого часу Дельфійська піфія визнала Сократа наймудрішим серед афінян за таким критерієм як кількість публікацій (чого у Сократа не було виявлено ні тоді, ні після його смерті). Але про Сократа збереглися письмові джерела його учнів, серед них і Платон. Останній у деяких своїх творах робив лише припис щодо окремих мудростей Сократа у формі, на зразок: «так сказав Сократ» [2].

З точки зору сучасної бюрократії, зокрема в Україні, можна констатувати, що Сократ, відповідно до нормативно-правових актів органів державної влади, ніколи не отримав би наукового ступеню і вченого звання як науковець чи освітянин.

На певному історичному етапі розвитку науки і освіти в окремих країнах з'явилася потреба формального визначення рівня освіченості особистості, за певними формалізованими критеріями. Ну щось на зразок того, як говорять у народі: «зустрічають по одежі». Нині серед таких критеріїв є ті, що знайшли вираз у понятті «наукометрія». З чинника професійної ідентифікації серед дослідників, освітян вона перетворилася (з «легкої руки» бюрократів) у основний нормативно-правовий критерій оцінки «науковості», що визначає можливості й кар'єрного зростання, у тому числі отримання додаткових фінансових преференцій від суспільства, зокрема і в системі підтримки державою представників галузі «виробництва нових знань» у науково-освітній сфері, а також отримання різноманітних грантів тощо.

Як свідчить життя, історія світової науки, освіти, загально відомим є те, що той хто має якийсь документ про певний стандарт знань (переважно традиційних, раніше формалізованих наукою) не завжди здатний творити нові знання, а обмежується потенційною (природною) здатністю лише відтворювати раніше створених іншими знань (і не завжди з користю для себе та інших), і не більше, зокрема і для освіти інших, тих хто має бажання і здатність навчатися у нього. З точки зору сучасного розуміння наукометрії, бюрократичний підхід до оцінки вчених, освітян, за таким критерієм як кількість публікацій, не завжди є свідченням освіченості, а тим паче корисності для суспільства, держави того чи іншого індивіда. При цьому гонитва за кількістю публікацій, у тому числі у іноземних наукових, фахових виданнях, викликала таке негативне для суспільства

явище, що набуло умовної назви «науково-публікаційний спам», зокрема і у глобальному науково-освітньому просторі. Серед окремих підприємливих осіб у різних країнах виникла і форма приватного «бізнесу»: створення «наукометричних баз» на комерційній основі. Вони, як правило, методично формувалися на рівнях технологій публікацій, їх фіксації, поширення, пошуку, зберігання, переважно на папері. Предтечею наукометрії була бібліотекометрія (бібліометрія). Нерідко ці терміни і нині застосовуються у вжитку, як синоніми. Це дозволяло за певними критеріями нормативно класифікувати публікації у бібліотеках, для пошуку їх серед форм номенклатури в архівах на спеціальних картках, систематизованих у картотеках, в записах у паперових журналах обліку тощо. Серед найбільш поширених у світі стали такі класичні бібліотечні класифікатори як ББК, УДК, ISBN, ISSN, DOI і т.п. Методика їх, у силу традицій активно застосовується й у комп'ютерних інформаційних технологіях. З часом, у міру збільшення кількості різноманітних публікацій, присвоєння їм класифікаційних ознак, для певних установ набуло комерціалізація. Це подавалося як ознака чогось «елітарного», «надважливого» у середовищі науково-освітньої діяльності.

Однак, настав час визнання всього того як архаїчного (у розумінні такого, що втратило важливе прикладне значення для дослідників, освітян), або такого, що має вузькопрофесійне призначення, зокрема для традиційних сховищ паперових документів (традиційного розуміння значень архівів, бібліотек, музеїв). Цей час настав з появою такого етапу розвитку інформатики як комп'ютерних автоматизованих інформаційних систем, у їх складі автоматизованих інформаційно-пошукових систем і понад усе – глобальних електронно-обчислювальних мереж телекомунікації, у тому числі таких як Інтернет. В останньому ма-

сового (загальнодоступного) застосування автоматизовані інформаційно-пошукові системи, наприклад, як «Гугл», нині дозволяють вже дослідникам та освітянам, а також всім іншим, знаходити та застосовувати у своїй професійній роботі, так звані «електронні наукові публікації» і незалежно від кордонів держав. Інтернет сформував таке соціально-технічне явище, що набуло умовної назви «електронні соціальні мережі телекомунікації» (або скорочено – «соціальні мережі»), для прикладу такі як «Фейсбук», «Твітер», «Інстаграм» і т.п. Вони дають більш оперативну у заданому будь-яким індивідом масштабі, колу осіб, інформаційному просторі і часі спілкуватися між собою, у певних, визначених групавих інтересах. Весь інструментарій Інтернет спочатку активно застосовувався в науково-освітній сфері, незалежно від місця знаходження людини. При цьому є одна лише умова – доступ до глобальної мережі телекомунікації.

Загально доступні Інтернет-технології (ІТ) за своєю сутністю підірвали монополізм окремих, переважно приватних, наукометричних структур, їх баз, у тому числі транснаціональних видавничих корпорацій. ІТ стали конкурувати з ними за дешевизною та швидкістю пошуку і отримання наукової інформації. У багатьох країнах світу, в першу чергу в Західноєвропейських, поширився рух серед вчених та освітян за відмому від нав'язливих платних послуг наукометричних баз. Цей рух набув назви «Рух за відкрите науково-освітнє середовище».

Зрозуміло, враховуючи ентропію (невизначеність, необізнаність) щодо «традиційних» наукометричних баз, їх власники почали активно впроваджуватися на маргінес, у «третіх країнах», лобіюючи свої комерційні приватні інтереси через органи державної влади, бюрократизуючи наукометрію у нормативно-правових актах органів влади під гаслами «реформ науково-освітньої сфери». Не уникла

цієї злої участі й Україна, під гаслом «реформа науково-освітньої сфери», що доповнюється ще й гаслом «інтеграція до ЄС», зокрема до його науково-освітнього простору. Проте, в Україні, в силу неналежної наукової розробки проблематики наукометрії, її функцій, мети, цілей, завдань, недоліків у досвіді інших країн, вона перетворилася більше в загрозу Національній безпеці. Простіше говорячи, можновладці хотіли як краще, а вийшло як завжди... погано, перш за все для суспільства, держави, її суверенітету.

У ході дослідження було визначено ряд висновків, пропозицій, рекомендацій. Окремі із них виносяться на розгляд тим, хто досліджує наукометрію, як комплексного, міжгалузевого змісту об'єкт (предмет) та як чинника публічно-правового впливу на науково-освітнє середовище України, у складі чинників Національної безпеки:

1. Науково-освітнє середовище, завдяки масовому поширенню в Україні Інтернет-технологій, об'єктивно вже існує у розумінні як сегмент глобально, відкритого інформаційного простору, у тому числі його сектору – глобальної відкритої науково-освітньої сфери, з обмеженнями права інтелектуальної власності та аспектами національної безпеки окремих країн.

2. Наука та освіта в Україні, подібно як і в інших цивілізованих, передових країнах світу, на рівні державної політики має розглядатися як провідний сектор забезпечення інноваційного розвитку суспільства, що, як чинник економіки, її головної виробничо-промислової складової, забезпечує і забезпечуватиме у перспективі подальше зростання могутності держави.

3. Стратегічно в Україні має бути змінено концепт у державній політиці розгляд науки та освіти як неприбуткової, витратної для економіки країни складової суспільного життя. В першу чергу слід відійти від соціального розуміння науки та освіти як

амортизатора (стримувача) безробіття.

4. У щорічних державних бюджетах України фінансова підтримка науки та освіти має визначатися окремо, поряд із підтримкою інноваційності промислового виробництва економіки країни. Поки державне фінансування науки і освіти не буде здійснюватися хоча б на рівні нормативів, визначених у науково-освітньому законодавстві, чекати збільшення динаміки виходу із всіх наявних у країні суспільних криз марно.

5. В органах державної влади і в суспільстві, в засобах масової інформації слід припинити різноманітні масштабні компанії щодо применшення якості українських науковців та освітян, вітчизняних наукових та освітніх закладів, поширення суспільного манкурстава, комплексу меншовартості, духу «карго», плазування перед всім іноземним та невдалого мавпування досвіду окремих країн, повторюючи не стільки його позитиви скільки негативи, від якого вони вже давно відмовилися. У цьому контексті перш за все негативні окремі прояви у науково-освітній сфері не слід розглядати виключно як «системні», тим самим принижуючи науковий і освітній потенціал України.

6. Наукометрію, як інструмент контролю якості діяльності вчених та освітян у нормативно-правових актах органів влади слід розглядати як вторинний критерій якості, принаймні диференційовано за галузями науки та освіти. Перш за все на рівні публічно-правових нормативних актів відповідних органів влади має бути змінено парадигму обов'язковості публікуватися вченим та освітянам у іноземних фахових наукових видання на їх право. Особливу загрозу для економіки держави, національної безпеки України становить бюрократична вимога публікації результатів наукових досліджень у іноземних виданнях для технічних, медичних, біологічних та інших при-

кладних науках. Якість функціонування дослідників, вчених у наукових і освітніх закладах, перш за все у тих, де здійснюється підготовка фахівців для промисловості, має визначитися перш за все впровадженнями їх наукових розробок у масове виробництво, потім за кількістю патентів на винаходи, корисні моделі. І лише після цього – за публікаціями будь-якого штибу.

7. Публікації українських вчених у іноземних наукових фахових виданнях, особливо на іноземних мовах, мають розглядатися у суспільстві і в органах державної влади також диференційовано, за галузями наук. При цьому мають враховуватися аспекти можливості їх негативного прояву для держави, перш за все у контексті інноваційних чинників, прискорення промислового науково-

технічного зростання економіки країни, її добробуту. Особлива увага має звертатися на негативні впливи на Національну безпеку України, у окремих її секторах від загроз витоку суспільно значимої наукової інформації за кордон. Тієї наукової інформації, що може стати критичною у глобальній конкуренції держав для отримання різноманітних переваг над Україною, стримування виходу її державного суверенітету із парадигми незалежності (від значення смислу слова «лежати») до парадигми самостійності (у значенні смислу слова «стояти»), зміни нашої держави із статусу об'єкта на суб'єкта у міжнародних відносинах.

Додатково результати дослідження теми знайшли відображення у інших публікаціях [3-12].

Список використаних джерел

1. Див.: Публічне право. 2017. №2(26) та №3(27).
2. Платон. Діалоги. Основи. 1999. 395 с.
3. Цимбалюк В. С. Інформаційне право: концептуальні положення до кодифікації інформаційного законодавства. Монографія. К. Освіта України. 2011. 426 с.
4. Цимбалюк В. С. Науково-освітнє право України: методологічні, концептуальні, доктринальні положення до стратегії державної політики розвитку країни. Інформація і право. 2016. №2(17). С.173-180.
5. Цимбалюк В.С. Науково-освітнє право, як основа трансформацій у суспільстві знань та інноваційного розвитку України. Правові питання трансформації інформаційного суспільства в суспільство знань, як основи інноваційного розвитку України. Матеріали науково-практичного «круглого» столу 27 квітня 2016 р. К. НДІП НАПрН України. Навчально-науковий центр інформаційного права та правових питань інформаційних технологій ФСП НТУУ «КПІ». 2016. С. 95–102.
6. Цимбалюк В. С. Правовий статус знання, як консолідованого об'єкта в інформаційному праві та праві інтелектуальної власності: методологічний аспект. Роль і місце інформаційного права і права інтелектуальної власності в сучасних умовах. Матеріали наук.-практ.конф. 17.05.2016р. К. НДІ інформатики та права НАПрН України. НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. ННЦ інформаційного права та правових питань інформаційних технологій ФСП НТУУ «КПІ». 2016. С.18–23.
7. Цимбалюк В. С. Поєднання академічності та креативності в сучасній теорії права, у контексті науково-освітнього права. Публічне право. 2017. №3(27). С.65-72.
8. Цимбалюк В. С. Взаємозв'язок інноваційного права з науково-освітнім правом. Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі. Зб. наук. статей за матеріалами V Міжнар. наук.-практ. конф. 18 травня 2017р. ЖНАЕУ. Житомир.Видавець О.О.Євенок.2017.С.196–199.
9. Цимбалюк В. С. Концепти науково-освітньої інформатики як інституту публічного права. Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки. Матеріали II Всеукраїнського науково-практичного симпозіуму. 20-21 квітня 2018 р.

м. Івано-Франківськ. Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила. 2018. С.268-272. URL: <https://iful.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/zbirnyk-20.04.2018.pdf>

10. Цимбалюк В. С. Діалектика у адміністративно-правовому регулюванні науково-освітньої сфери. Діалектичні та практичні питання перспектив розвитку правової науки в сучасних умовах. Матеріали ІХ міжнародній науково-практичній конференції. К. ДУІТ. 2019. С. 276-28.

Цимбалюк В. С. Чи є Сократ науковцем і освітянином за публічним правом України?

У статті акцентується увага на окремих питаннях розуміння завдань сучасної державної політики, а від цього публічно-правового адміністрування та регулювання науково-освітньої сфери України. При цьому звернуто особливу увагу на методологічних положеннях публічно-правовій оцінці якості фахової діяльності науковців та науково-педагогічних співробітників за наукометричними показниками. Для наочності, у полемічному порівнянні, взято життєвий досвід Сократа, відомого у світі філософа стародавньої Греції.

Ключові слова: право, наукометрія, оцінка професійної діяльності науковців та науково-педагогічних співробітників.

Цимбалюк В. С. Является ли Сократ ученым и педагогом в соответствии с публичным правом Украины?

В статье акцентируется внимание на отдельных вопросах понимания задач современной государственной политики, а от этого публично-правового администрирования и регулирования научно-образовательной сферы Украины. При этом обращено особое внимание на методологических положениях публично-правовой оценке качества профессиональной деятельности ученых и научно-педагогических сотрудников по наукометрическим показателям. Для наглядности, в полемическом сравнении, взято жизненный опыт Сократа, известного в мире философа древней Греции.

Ключевые слова: право, наукометрия, оценка профессиональной деятельности ученых и научно-педагогических сотрудников.

Tsimbalyuk V. Is Socrates a scholar and educator of public law in Ukraine?

The article focuses on some issues of understanding the tasks of modern state policy, and on this public administration and regulation of the scientific and educational sphere of Ukraine. At the same time, special attention is paid to the methodological provisions of the public-legal evaluation of the quality of professional activity of scientists and scientific and pedagogical staff on scientometric indicators. For the sake of clarity, a polemical comparison takes the life experience of Socrates, the world-famous philosopher of ancient Greece.

The publication is proposed to be considered in the context of the continuation of the scientific discussions proposed by the editorial board of "Public Law", on the topic "Modern Problems of Information Law", as well as on the topic "Modern Theory of Law: Combining Academic and Creativity".

In the course of the research, the results of which are highlighted in the article, a number of conclusions, suggestions, recommendations are presented, including the following:

In public authorities and in society, in the mass media, various large-scale companies should be discontinued regarding the use of quality of activity of the majority of scientists and educators, scientific and educational institutions, the spread of public mancurst, the inferiority complex, the spirit of "cargo", the unsuccessful monopolization of outdated countries. repeating not so much his positive as his negative, which those countries have long abandoned. In this context, negative individual manifestations in the field of science and education, above all, should not be considered solely as "systemic", thus undermining the scientific and educational potential of the country.

Scientometrics, as a tool for quality control of scientists and educators in the normative legal acts of the authorities, should be considered as a secondary quality criterion, at least differentiated by branches of science and education. First of all, at the level of public-law regulations of the relevant authorities, the paradigm of the obligation to publish scientists and educators in foreign professional scientific publications should be changed to their right. The quality of functioning of researchers at scientific and educational institutions, especially in those where training of specialists for industry is carried out, should be determined first of all by the introduction of their scientific development into mass production, then by the number of patents for inventions, utility models. And only after that - by publications.

Scientific publications of scientists in foreign scientific professional journals, especially in foreign languages, should be considered differently in the society and in public authorities, according to the branches of science. At the same time, aspects of the possibility of their negative manifestation for the state, first of all in the context of innovative factors, acceleration of industrial scientific and technical growth of the economy of the country of its well-being should be taken into account. Particular attention should be paid to the negative effects on national security, in its individual sectors, of the threat of leakage of publicly available scientific information abroad. The kind of scientific information that can become critical in the global competition of states for various advantages over the country.

Key words: law, scientometry, evaluation of professional activity of scientists and scientific-pedagogical staff.